

قانون معاهده انتقال محکومان بین جمهوری اسلامی ایران و پادشاهی بلژیک

1401/8/17

شماره 814-78568/11

حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر سیدابراهیم رئیسی
ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

عطف به نامه شماره 72501/60101 مورخ 1401/5/2 مطابق اصل یکصد و بیست و سوم (123) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، «قانون معاهده انتقال محکومان بین جمهوری اسلامی ایران و پادشاهی بلژیک» مصوب جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ 1401/6/2 که از سوی مجمع محترم تشخیص مصلحت نظام در اجرای اصل یکصد و دوازدهم (112) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ماده (200) قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شده است به پیوست ابلاغ می شود.

رئیس مجلس شورای اسلامی - محمدباقر قالیباف

1401/8/19

شماره 149422

وزارت دادگستری

در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به پیوست «قانون معاهده انتقال محکومان بین جمهوری اسلامی ایران و پادشاهی بلژیک» که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ دوم شهریور ماه یک هزار و چهارصد و یک مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ 1401/8/4 از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام با تأیید ماده واحده و معاهده پیوست آن موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شده و طی نامه شماره 814-78568/11 مورخ 1401/8/17 مجلس شورای اسلامی واصل گردیده، جهت اجرا ابلاغ می گردد.

با توجه به اصل یکصد و بیست و سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، اجرای مفاد معاهده منوط به انجام تشریفات مندرج در ماده (22) موافقتنامه یاد شده می باشد.

رئیس جمهور - سیدابراهیم رئیسی

قانون معاهده انتقال محکومان بین جمهوری اسلامی ایران و پادشاهی بلژیک

ماده واحده - لایحه معاهده انتقال محکومان بین جمهوری اسلامی ایران و پادشاهی بلژیک مشتمل بر یک مقدمه و بیست و دو ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می شود.
تبصره - رعایت اصول هفتاد و هفتم (77)، یکصد و بیست و پنجم (125) و یکصد و سی و نهم (139) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در اجرای این قانون، الزامی است.

بسم الله الرحمن الرحيم

معاهده انتقال محکومان بین جمهوری اسلامی ایران و پادشاهی بلژیک

مقدمه

جمهوری اسلامی ایران و پادشاهی بلژیک که از این پس «طرفهای متعاقد» نامیده می شوند، با اشتیاق به توسعه بیشتر همکاری بین المللی در زمینه حقوق کیفری؛

نظر به این که چنین همکاری به پیشبرد اهداف عدالت و بازپروری اجتماعی محکومان منجر خواهد شد؛
نظر به این که این اهداف مستلزم این است که به اتباع خارجی که به دلیل ارتکاب جرم کیفری از آزادی محروم شده اند، باید این فرصت داده شود تا در میان جامعه خویش مجازات خود را سپری نمایند؛
نظر به اینکه این هدف می تواند با انتقال آنها به کشورهای خود به بهترین وجه حاصل شود؛

برپایه اصول حاکمیت ملی و عدم مداخله در امور داخلی یکدیگر و حفظ منافع متقابل؛ به شرح زیر توافق کرده اند:

ماده 1- تعاریف

از نظر این معاهده:

- 1- «حکم» به معنای هرگونه مجازات حبس یا اقدامات سالب آزادی است که توسط دادگاه برای مدت محدود یا نامحدود با مدنظر قرار دادن جرم کیفری صادر شده باشد؛
- 2- «رأی» به تصمیم یا دستور دادگاهی اطلاق می شود که حکمی را وضع می نماید؛
- 3- «دولت صادر کننده حکم» به دولتی اطلاق می شود که در آن حکم برای شخصی صادر شده است که می تواند منتقل شود یا منتقل شده است؛
- 4- «دولت اجراء کننده حکم» به دولتی اطلاق می شود که محکوم برای سپری نمودن حکم خود به آن می تواند منتقل شود یا منتقل شده است؛
- 5 - «محکوم» به شخصی اطلاق می شود که به موجب رأی صادره دادگاه های یکی از طرفها به دلیل ارتکاب جرم کیفری به مجازات حبس یا سالب آزادی محکوم شده باشد؛
- 6 - «داده ها» بر همه اطلاعات مربوط به شخص حقیقی شناسایی شده یا قابل شناسایی اطلاق می شود.

ماده 2- مراجع مرکزی

- به منظور اجرای این معاهده، طرفها مرجع مرکزی تعیین خواهند نمود.
- در مورد جمهوری اسلامی ایران، مرجع مرکزی، وزارت دادگستری است.
 - در مورد بلژیک، مرجع مرکزی، خدمات عمومی دادگستری فدرال است.

ماده 3- اصول کلی

- 1- طرفها متعهد می شوند طبق مفاد این معاهده گسترده ترین همکاری ها را در رابطه با انتقال محکومان برای یکدیگر فراهم نمایند.
- 2- شخصی که در قلمرو یک طرف محکوم شده است می تواند طبق مفاد این معاهده جهت سپری نمودن باقیمانده محکومیت وضع شده در مورد او به قلمرو طرف دیگر منتقل شود. برای این منظور شخص می تواند تمایل خود را نسبت به انتقال به موجب این معاهده، به دولت صادر کننده حکم یا دولت اجراء کننده حکم ابراز نماید.
- 3- انتقال می تواند توسط هریک از دولتهای اجراء کننده یا صادر کننده حکم درخواست شود.

ماده 4- شرایط انتقال

- 1- محکوم به موجب این معاهده فقط تحت شرایط زیر می تواند منتقل شود:
 - الف) چنانچه آن شخص، تبعه دولت اجراء کننده حکم باشد؛
 - ب) چنانچه رأی قطعی و قابل اجراء باشد؛
 - پ) چنانچه در زمان دریافت درخواست انتقال، حداقل یک سال از محکومیت محکوم برای سپری شدن، باقیمانده باشد یا چنانچه حکم وی تعلیق شده باشد؛
 - ت) چنانچه محکوم به انتقال رضایت داشته باشد یا چنانچه با در نظر گرفتن شرایط سنی، جسمی یا روانی وی هر یک از دولتها، به استثنای موارد مندرج در مواد (8) و (12) رضایت نماینده قانونی محکوم را ضروری بدانند؛
 - ث) چنانچه فعل یا ترک فعلهایی که به موجب آنها حکم صادر شده است طبق قوانین دولت اجراء کننده حکم جرم کیفری محسوب شود یا اگر در قلمرو آن طرف ارتکاب می یافت، جرم کیفری تلقی می گردید؛ و
 - ج) چنانچه دولتهای صادر کننده و اجراء کننده حکم با انتقال موافقت نمایند.
- 2- طرفها در موارد استثنائی می توانند حتی اگر مدت زمانی که محکوم باید سپری نماید کمتر از زمان تعیین شده در جزء (پ) بند (1) این ماده باشد، نسبت به انتقال توافق نمایند.

ماده 5- تعهد به ارائه اطلاعات

- 1- هر محکومی که این معاهده می تواند نسبت به او قابل اجراء باشد، از مفاد این معاهده توسط دولت صادر کننده حکم مطلع خواهد شد.

2- چنانچه محکوم تمایل خود را برای انتقال به موجب این معاهده به دولت صادر کننده حکم اعلام کرده باشد، آن دولت پس از نهایی شدن رأی در اسرع وقت موضوع را به دولت اجراء کننده حکم اطلاع خواهد داد.

3- اطلاعات مزبور شامل موارد زیر خواهد بود:

الف) نام کامل، نام پدر، تابعیت، زمان و محل تولد محکوم؛

ب) نشانی وی در دولت اجراء کننده حکم، در صورت وجود؛

پ) شرحی از حقایقی که حکم بر اساس آنها صادر شده است؛

ت) ماهیت، مدت و تاریخ شروع حکم.

4- چنانچه محکوم تمایل خود به انتقال را طبق این معاهده به دولت اجراء کننده حکم اعلام کرده باشد، دولت صادر کننده حکم بنا به درخواست، اطلاعات موضوع بند (3) بالا را به دولت اجراء کننده حکم ارائه خواهد نمود.

5 - محکوم از هر اقدامی که توسط دولت صادر کننده یا دولت اجراء کننده حکم به موجب بندهای پیشین صورت گرفته است و همچنین هرگونه تصمیمی که توسط هر کدام از دولتها در خصوص درخواست انتقال اخذ گردیده باشد، به صورت مکتوب مطلع خواهد شد.

ماده 6 - درخواست ها و پاسخ ها

1- درخواست ها و پاسخ های انتقال به صورت مکتوب ارائه خواهند شد.

2- دولت درخواست شونده چه با درخواست انتقال موافق باشد یا نباشد، بی درنگ دولت درخواست کننده را از تصمیم خود آگاه خواهد نمود.

3- کلیه ارتباطات بین طرفها به صورت مکتوب انجام و از طریق مجاری سیاسی (دیپلماتیک) ارسال خواهد شد.

ماده 7- اسناد مؤید

1- دولت اجراء کننده حکم، در صورت درخواست دولت صادر کننده حکم، اسناد زیر را به آن دولت ارائه خواهد نمود:

الف) سند یا بیانیه ای که نشان دهد محکوم تبعه آن دولت است؛

ب) نسخه ای از قانون مربوط دولت اجراء کننده حکم که نشان می دهد فعل یا ترک فعلی که به خاطر آن، حکم در دولت صادر کننده حکم صادر شده است، طبق قوانین دولت اجراء کننده حکم، جرم کیفری تلقی می شود یا اگر در قلمرو آن دولت ارتکاب می یافت جرم کیفری تلقی می گردید.

2- چنانچه انتقال درخواست شده باشد، دولت صادر کننده حکم اسناد زیر را برای دولت اجراء کننده حکم فراهم خواهد نمود مگر این که هر یک از دولت ها از پیش عدم موافقت خود را با انتقال اعلام کرده باشد:

الف) تصویر تصدیق شده از رأی و قوانینی که رأی بر اساس آن صادر شده است؛

ب) بیانیه ای که نشان می دهد چه میزان از حکم سپری شده است از جمله اطلاعاتی در خصوص هرگونه بازداشت پیش از محاکمه، عفو و هر عامل مرتبط به اجرای حکم؛

پ) به غیر از موارد مندرج در مواد (8) و (12)، بیانیه ای مشتمل بر رضایت به انتقال موضوع جزء (ت) بند (1) ماده (4)؛

ت) گزارشی از رفتار محکوم در طول بازداشت، در صورت وجود؛ و

ث) در صورت اقتضاء، هرگونه گزارش پزشکی یا اجتماعی در مورد محکوم، اطلاعاتی در مورد درمان او در دولت صادر کننده حکم و هرگونه توصیه برای درمان آتی او در دولت اجراء کننده حکم.

3- هر یک از دولتها می تواند درخواست نماید هر یک از اسناد یا بیانیه های موضوع بند 1 یا 2 بالا پیش از ارائه درخواست انتقال یا تصمیم گیری در مورد موافقت یا عدم موافقت با انتقال به آن ارائه شود.

ماده 8 - رضایت و تأیید آن

1- دولت صادر کننده حکم تضمین خواهد نمود که محکوم طبق جزء (ت) بند (1) ماده (4) به صورت داوطلبانه و با آگاهی کامل از پیامدهای قانونی انتقال، نسبت به آن اعلام رضایت کرده است. قانون دولت صادرکننده حکم ناظر بر تشریفات اعلام رضایت خواهد بود.

2- دولت صادر کننده حکم فرصتی را به دولت اجراء کننده حکم خواهد داد تا از طریق نماینده سیاسی (کنسول) یا دیگر مقام مورد تأیید دولت اجراء کننده حکم، تأیید نماید که رضایت محکوم طبق شرایط مندرج در بند بالا، ابراز شده است.

ماده 9- حفاظت از داده ها

1- طرفها اطمینان حاصل خواهند کرد که داده هایی که طبق این معاهده از یک طرف به طرف دیگر منتقل شده اند صرفاً در جهت اجرای درخواست استفاده خواهند شد. هیچ یک از داده ها بدون تأیید قبلی طرفی که داده را ارسال نموده است برای منظور دیگری مورد استفاده قرار نخواهد گرفت یا به کشور ثالث منتقل نخواهد شد.

2- طرفها از صحت داده های شخصی منتقل شده براساس این معاهده اطمینان حاصل و تضمین خواهند کرد اقدامات مقتضی در جهت محافظت از داده های منتقل شده در برابر تخریب تصادفی یا غیرمجاز یا از دست دادن تصادفی و همچنین دسترسی، تغییر یا انتشار غیرمجاز اتخاذ خواهند شد.

3- داده های منتقل شده بیشتر از زمانی که برای پردازش آنها بر اساس این معاهده ضروری است، نگهداری نخواهند شد. طرفها در مورد لزوم اصلاح داده های نادرست، ناقص یا غیر قابل اعتماد یا تمایل یا نیاز به پاک کردن داده ها یا محدود کردن استفاده از داده ها، با یکدیگر مشورت خواهند کرد.

4- طرفها اطمینان حاصل خواهند کرد که داده هایی که منشأ نژادی یا قومی، عقاید سیاسی، اعتقادات مذهبی یا فلسفی یا عضویت در اتحادیه های صنفی را آشکار می سازد، داده های ژنی (ژنتیکی)، داده های زیست سنجی (بیومتریکی) یا داده های شخصی در مورد سلامت، زندگی جنسی یا گرایش جنسی شخص، مشمول اقدامات حفاظتی مقتضی خواهند بود.

5 - محکوم می تواند اطلاعات مربوط به نوع داده های منتقل شده و هدف از انتقال داده ها را دریافت نماید.

6 - چنانچه محکوم چنین تلقی نماید که حقوق او در پردازش داده های وی بر اساس این معاهده نقض شده است، حق طرح شکایت را خواهد داشت.

ماده 10- اثر انتقال بر دولت صادر کننده حکم

1- اثر قبول مسؤولیت محکوم توسط مقام های دولت اجراء کننده حکم، رفع اجرای حکم در دولت صادر کننده خواهد بود.

2- چنانچه دولت اجراء کننده حکم، اعلام نماید که اجرای حکم تکمیل گردیده است، طرف صادر کننده حکم دیگر نمی تواند حکم را اجراء کند.

ماده 11- اثر انتقال بر دولت اجراء کننده حکم

1- مقام های صلاحیتدار دولت اجراء کننده حکم، به موجب شرایط مندرج در ماده (12)، اجرای حکم را بی درنگ توسط دستور دادگاه یا دستور اداری ادامه خواهند داد.

2- قانون دولت اجراء کننده حکم ناظر بر اجرای حکم خواهد بود و این دولت به تنهایی صلاحیت اتخاذ تمامی تصمیم های مقتضی را خواهد داشت.

ماده 12- ماهیت و مدت مجازات

1- دولت اجراء کننده حکم به ماهیت حقوقی حکم و مدت محکومیت متعهد خواهد بود.

2- به هر حال، چنانچه ماهیت حکم یا مدت محکومیت با قوانین دولت اجراء کننده حکم در تناقض باشد یا قانون آن چنین اقتضاء کند، دولت اجراء کننده حکم می تواند با حکم دادگاه یا دستور اداری، حکم مزبور را با حکم یا دستور تطبیق دهد که به موجب قوانین خود برای جرائمی از همان ماهیت صادر کرده است. ماهیت حکم یا دستور تا آنجا که ممکن است با حکمی که اجراء می شود مطابقت خواهد داشت و موجب تشدید ماهیت یا مدت مجازات تعیین شده در دولت صادر کننده حکم نخواهد شد یا از حداکثر مجازات مندرج در قانون دولت اجراء کننده تجاوز نخواهد کرد.

ماده 13- عفو، بخشودگی و تخفیف

هر یک از طرفها می تواند حکم را طبق قانون اساسی یا دیگر قوانین خود مورد عفو، بخشودگی و تخفیف قرار دهد.

ماده 14- تجدید نظر در رأی

فقط دولت صادر کننده حکم حق تصمیم گیری در خصوص هر گونه درخواست تجدید نظر در مورد رأی را خواهد داشت.

ماده 15- پایان اجراء

دولت اجراء کننده حکم، به محض اعلام دولت صادر کننده حکم مبنی بر تصمیم یا هر اقدامی در خصوص توقف اجرای حکم، اجرای حکم را متوقف خواهد کرد.

ماده 16- اطلاعات در مورد اجراء

دولت اجراء کننده حکم اطلاعاتی را به شرح زیر در رابطه با اجرای حکم به دولت صادرکننده حکم ارائه خواهد داد:

الف) چنانچه اجرای حکم را خاتمه یافته تلقی نماید؛

ب) چنانچه محکوم قبل از اتمام اجرای حکم فرار کرده باشد؛ یا

پ) چنانچه دولت صادر کننده حکم گزارش ویژه ای را درخواست کند.

ماده 17- زبان و هزینه ها

1- در اجرای این معاهده، اطلاعات به یکی از زبانهای رسمی کشوری که قرار است به آن ارائه شود یا به زبان انگلیسی، ارسال خواهد شد.

2- همه هزینه های صورت گرفته در اجرای این معاهده برعهده دولت اجراء کننده حکم خواهد بود، به غیر از هزینه هایی که منحصراً در قلمرو دولت صادر کننده حکم صورت پذیرفته است.

ماده 18- سازگاری با ترتیبات دیگر

کمک و تشریفات مندرج در این معاهده، مانع هر یک از طرفها برای ارائه کمک به طرف دیگر از طریق مفاد دیگر موافقتنامه های بین المللی که ممکن است عضو آنها باشد، حقوق بین الملل عرفی یا مفاد قوانین داخلی خود، نخواهد بود. طرفها می توانند به موجب هرگونه ترتیبات یا رویه هایی که ممکن است میان مقام های صلاحیتدار طرفها قابل اجراء باشد نیز کمک ارائه نمایند.

ماده 19- عبور

1- هر طرف طبق قوانین داخلی خود و بنا به درخواست، می تواند عبور اشخاص منتقل شده توسط دولت ثالث به طرف دیگر را از قلمرو خود اجازه دهد.

2- طرف درخواست کننده درخواستی مشتمل بر اطلاعات هویتی شخص منتقل شده و اطلاعاتی در خصوص تاریخ، جزئیات انتقال و مأموران همراهی کننده را ارسال خواهد نمود. طرف درخواست شونده، در موارد زیر می تواند از پذیرش عبور امتناع کند:

الف) چنانچه محکوم یکی از اتباع آن باشد؛ یا

ب) جرمی که بر مبنای آن حکم صادر گردیده است به موجب قوانین آن، جرم محسوب نشود.

3- طرف درخواست شونده شخص منتقل شده را در قلمرو خود، طبق قوانین داخلی خود در بازداشت نگاه خواهد داشت.

4- چنانچه عبور به صورت هوایی و بدون فرود برنامه ریزی شده در قلمرو طرف دیگر انجام پذیرد، نیاز به اجازه عبور نیست. در صورت وقوع فرود برنامه ریزی نشده در قلمرو طرف دیگر، آن طرف می تواند به گونه مقرر در بند 1 این ماده، درخواست عبور را خواستار شود. بازداشت شخص منتقل شده بر عهده مقام های صلاحیت دار طرف عبوری خواهد بود.

ماده 20- حل و فصل اختلاف ها

هرگونه اختلاف میان طرفها در خصوص تفسیر یا اجرای این معاهده، به طور دوستانه و از طریق مذاکره از مجاری سیاسی (دیپلماتیک) حل و فصل خواهد شد.

ماده 21- اصلاحات

این معاهده می تواند در هر زمان با توافق متقابل طرفها به صورت مکتوب اصلاح شود. چنین اصلاحی به همان طریقی که در مورد لازم الاجراء شدن معاهده اعمال می شود، لازم الاجراء خواهد شد.

ماده 22- مفاد پایانی

1- این معاهده منوط به تصویب است و سی روز پس از تبادل اسناد تصویب از مجاری سیاسی (دیپلماتیک) برای مدت نامحدود لازم الاجراء خواهد شد.

2- این معاهده نسبت به اجرای احکامی که قبل از لازم الاجراء شدن آن صادر گردیده، قابل اجراء است.

3- هر طرف می تواند بدون خدشه به اقدامات جاری، این معاهده را در هر زمان با ارسال یادداشت کتبی از مجرای سیاسی (دیپلماتیک) به طرف دیگر فسخ کند. این فسخ یک سال بعد از دریافت اطلاعیه مزبور نافذ خواهد شد.

4- اختتام مدت اعتبار این معاهده نسبت به درخواست های انتقالی که پیش از اختتام آن انجام گرفته است، تأثیری نخواهد داشت.

برای گواهی مراتب فوق، امضاء کنندگان زیر که به طور مقتضی به این منظور مجاز شده اند این معاهده را امضاء نموده اند.

این معاهده در یک مقدمه و 22 ماده در بروکسل در تاریخ 20 اسفند 1400 هجری شمسی مطابق با 11 مارس 2022 میلادی در دو نسخه به زبان های فارسی، فرانسوی، هلندی و انگلیسی تنظیم گردید که همه متون از اعتبار یکسان برخوردار هستند در صورت بروز هر گونه اختلاف، متن انگلیسی ملاک خواهد بود.

از طرف جمهوری اسلامی ایران	از طرف پادشاهی بلژیک
غلامحسین دهقانی	دانیل فلور
سفیر فوق العاده و تام	مدیر کل
الاختیار نزد پادشاهی بلژیک و اتحادیه اروپا	خدمات عمومی دادگستری فدرال

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده و یک تبصره منضم به متن معاهده شامل مقدمه و بیست و دو ماده در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ 1401/6/2 مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ 1401/8/4 از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام با تأیید ماده واحده و معاهده پیوست آن موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شد.

رئیس مجلس شورای اسلامی - محمدباقر قالیباف